

2013BEM58

Reactie van de Randstedelijke Rekenkamer op de externe evaluatie door Berenschot

De onderzoekers van Berenschot hebben in het voorjaar van 2013 de Randstedelijke Rekenkamer uitgebreid onder de loep genomen. We zijn blij dat wij als een waardevol instituut worden gezien en dat we volgens de gesprekpartners van de onderzoekers ons de afgelopen jaren hebben ontwikkeld naar een volwassen organisatie die een goede kwaliteit levert.

Op basis van het onderzoek heeft Berenschot acht conclusies en twintig aanbevelingen geformuleerd. Tweederde van de aanbevelingen is gericht aan de Randstedelijke Rekenkamer. Onderstaand wordt per aanbeveling voor de Randstedelijke Rekenkamer aangegeven welke actie we daarop ondernemen. De aanbevelingen gericht aan de Statenleden zijn ter bespreking van uzelf.

Conclusie 1

De Rekenkamer gebruikt meerdere kanalen om tot een long list van mogelijk te onderzoeken onderwerpen te komen. Mede op basis van de inbreng van de Programmaraad dikt de Rekenkamer deze lijst in en stelt ze het onderzoeksprogramma vast. Statenleden zijn daarbij van mening dat ze in voldoende mate suggesties doen, maar dat de Rekenkamer die niet altijd honoreert. De Rekenkamer is juist van mening dat alle suggesties serieus beoordeeld worden, maar zich niet altijd lenen voor een onderzoek door de Rekenkamer. Hoewel er af en toe wat kritiek klinkt, zijn alle partijen tevreden over de uiteindelijke onderzoeksprogrammering.

1.1 Aanbeveling aan de Rekenkamer

1.1 De inventarisatie van te onderzoeken onderwerpen door de Rekenkamer op zichzelf behoeft geen aanpassing. Dit neemt niet weg dat de input en de verwerking daarvan aan kwaliteit kan winnen. Zorg – door bijvoorbeeld te werken met een eenvoudig standaardformulier – voor beter onderbouwde, iets verder uitgewerkte en meer ingeleurde suggesties vanuit de Staten. Vraag bijvoorbeeld naar beleidsterrein, beleidsmatige inkadering, onderwerp, centrale vraagstelling, hoofdvragen en de planning. Het is dan aan de Rekenkamer om zorgvuldig en zo nodig persoonlijk terug te koppelen wat met de suggesties is gedaan.

1.1 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling hebben we al toegepast. Op 5 november is de eerstvolgende bijeenkomst van de Programmaraad ter bespreking van de onderzoeksonderwerpen voor 2014. Via de programmaraadsleden wordt gevraagd om voorstellen voor nieuwe onderzoeksonderwerpen. Hierbij is een standaardformulier gevoegd, dat is gebaseerd op ons eerdere format en nu verder is geconcretiseerd. De vragen van het formulier zien op de vraagstelling en beoogde planning én de criteria, die de rekenkamer hanteert om onderzoeksvoorstellen te prioriteren naar politiek-bestuurlijk belang (rol van de provincie), financieel belang en maatschappelijk belang. De ontvangen nieuwe voorstellen, suggesties van de Rekenkamer en de onderwerpen, die in overleg met de Programmaraad op de groslijst zijn gehouden vormen de nieuwe groslijst voor 2014 en later. Uit die nieuwe groslijst wordt na het overleg met de Programmaraad de definitieve keuze gemaakt voor de onderzoeksonderwerpen. We verwerken onze definitieve keuze van de onderzoeksonderwerpen in een inhoudelijke wijziging van de begroting 2014 en zullen een toelichting geven op deze keuze, zo nodig naar de eventuele individuele indieners.

1.2 en 1.3 Aanbeveling aan de Statenleden

1.2 Wees preciezer in de onderzoeksuggesties die aan de Rekenkamer aangeboden worden. Volsta niet met het noemen van brede onderwerpen maar kader deze in langs de hierboven genoemde lijnen.

1.3 Accepteer dat de Rekenkamer niet alle onderzoeksuggesties over kan nemen. Dat is niet per definitie onwil. Niet alleen is de capaciteit beperkt, ook de vaststelling dat niet alle suggesties zich lenen voor een Rekenkameronderzoek kan juist zijn.

Conclusie 2

Hoewel de onderwerpkeuze als zodanig niet ter discussie staat, ontmoet de uitwerking van de onderzoeksvragen en de onderzoeksopzetten kritiek. Door – in de ogen van een substantieel deel van de Statenleden, griffiers en bestuurders – de afbakening en vaak vergelijkende en mechanische toepassing van modellen verliezen de onderzoeken aan relevantie en gebruikswaarde. Ze sluiten onvoldoende aan bij de specifieke context van de provincie.

2.1 Aanbevelingen aan de Rekenkamer / discussiepunten voor de Statenleden

2.1 Kies niet automatisch voor brede benchmarkonderzoeken in alle provincies maar beperk de vergelijking in voorkomende gevallen tot bijvoorbeeld een deel van de betrokken provincies. Zoek wanneer dat meerwaarde heeft naar vergelijkingen met een provincie buiten de Randstad. Heb daarbij oog voor de beleidsmatige context. Wanneer een dossier bijvoorbeeld onlangs is geactualiseerd of daarvoor op de rol staat, is een onderzoek niet altijd relevant voor die provincie.

2.1 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we over. We maken een meer bewuste afweging of een thema in alle provincies even relevant is. Bovendien gaan we verschillende vormen van provincievergelijkende rapportages uitbrengen.

2.2 Aanbevelingen aan de Rekenkamer / discussiepunten voor de Statenleden

2.2 Maak meer vrije onderzoeksruimte beschikbaar per provincie en experimenteer met kleinere, provinciespecifieke onderzoeken. Geef de Programmaraadsleden de opdracht om suggesties hiervoor in hun Staten te inventariseren en maak de programmering zo meer 'provinciespecifiek'.

2.2 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we over. Bij de uitvraag voor nieuwe onderwerpen voor 2014 geven we de mogelijkheid van provinciespecifiek onderzoek aan. Bij de prioritering en selectie van de uiteindelijke onderzoeken zullen we meer ruimte bieden voor provinciespecifiek onderzoek. Daarbij zullen we ook binnen de gebruikelijke provincievergelijkende onderzoeken zo nodig provinciespecifieke aspecten belichten. Bij het onder handen zijnde onderzoek naar Natuurbeheer wordt dat al toegepast. Deze vier onderzoeken worden volgtijdelijk uitgevoerd en krijgen provinciespecifieke invalshoeken.

Overigens zullen we vice versa bij het opstellen van de groslijst betrekken of provinciespecifieke onderwerpen mogelijkheid bieden voor een provincievergelijkend onderzoek.

2.3 Aanbevelingen aan de Rekenkamer / discussiepunten voor de Statenleden

2.3 Geef meer achtergrond bij de gemaakte keuzes bij de operationalisatie van de onderwerpen en de vertaling daarvan in een onderzoeksopzet. Ga daarbij expliciet in op de overwegingen om voor een bepaalde invulling te kiezen. Zorg met andere woorden voor een uitgebreidere startnotitie. Maak verder gebruik van de inbreng van Statenleden (door een aantal in deze fase gericht te raadplegen) en vraag de ambtelijke organisaties om input.

2.3 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we als volgt over. De onderzoeksopzet, die in de vakcommissies wordt geagendeerd en de basis vormt voor het uiteindelijke onderzoek is al een tamelijk uitgebreid document. We zullen in de onderzoeksopzet duidelijker aangeven hoe wij tot onze overwegingen voor bepaalde keuzes zijn gekomen.

Bovendien zullen we bij de voorbereiding van de onderzoeksopzet meer en actiever de inbreng van Statenleden en de ambtelijke organisatie zoeken en gebruiken.

2.4 Aanbevelingen aan de Rekenkamer / discussiepunten voor de Statenleden

2.4 Benut vervolgens de startnotitie om met de (vak)commissies van de Staten in gesprek te gaan over het onderzoeksonderwerp, de opzet en het doel van het onderzoek. Zorg daarbij samen met de Programmaraadsleden en de griffie voor een goede voorbereiding van deze gesprekken.

2.4 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling is in lijn met onze werkwijze. De onderzoeksopzet wordt in de vakcommissie besproken. Bij de inhoudelijke voorbereiding zullen we voortaan de griffie en een vertegenwoordiging van de Programmaraad betrekken.

2.5 Aanbevelingen aan de Rekenkamer / discussiepunten voor de Statenleden

2.5 Beoordeel de inbreng van de Statenleden, griffiers en bestuurders niet puur vanuit onderzoeksmatig en methodologisch perspectief. Bedenk dat er een verschil is tussen de 'onderzoekersrationaliteit' en de 'politieke rationaliteit'. Die werelden passen niet altijd naadloos op elkaar. Dit betekent overigens niet dat een onderwerp per definitie in de volle breedte onderzocht moet worden. Soms kan dat simpelweg niet. Aan de andere kant dient het 'politieke perspectief' niet uit het oog verloren te worden en kan dat in sommige gevallen doorwerken in de onderzoeksopzet. Zo moeten beleidsmatige verschillen tussen provincies kunnen leiden tot uiteenlopende accenten in het onderzoek.

2.5 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

We nemen deze aanbeveling over. We zullen – zonder zelf in de politieke discussie te treden – de 'politieke rationaliteit' in onze onderzoekskeuze betrekken, waarbij meer aandacht is voor beleidsmatige verschillen van de vier provincies en per provincie andere accenten kunnen worden gelegd.

Conclusie 3

De kwaliteit van de onderzoeken wordt door een ieder onderschreven. De Rekenkamer pleegt veel inspanningen om ook de laatste informatie te verzamelen en te verwerken. De planning wordt hierdoor niet altijd gerealiseerd. De vraag is in hoeverre dit van invloed is op de 'hardheid' van de uiteindelijke conclusies en aanbevelingen.

3.1 Aanbeveling aan de Rekenkamer

3.1 Weeg per onderzoek goed af in welke mate de extra inspanningen een positieve invloed hebben op de 'hardheid' van de conclusies en aanbevelingen. Wanneer dat het geval is, zet dan door. Zo niet, overweeg het hiaat het hiaat te laten. Experimenteer hiermee en evalueer per opdracht of – achteraf bezien – het juiste besluit is genomen.

3.1 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we over. Ons uitgangspunt is en blijft de goede kwaliteit van onze producten en prestaties. Wanneer informatie ontbreekt en niet eenvoudig beschikbaar te maken is, zullen we dit 'als hiaat' melden. Daar waar nodig zullen we blijven doorpakken 'om de onderste steen boven te krijgen'.

Conclusie 4

De hoor en wederhoorprocedure verloopt goed. De vraag is wel of de huidige vormgeving van de procedure het voeren van een inhoudelijk debat over de rapporten prikkelt.

Over de persberichten zijn zowel Statenleden als bestuurders kritischer. Los van de vraag of de Rekenkamer sowieso persberichten zou moeten verspreiden doen ze onvoldoende recht aan de balans die in de rapporten wel wordt getroffen.

4.1 Aanbevelingen aan de Rekenkamer / Discussiepunt voor de Statenleden

4.1 Experimenteer met andere vormen van bestuurlijk hoor en wederhoor en verbreed het 'repertoire' door bijvoorbeeld het bestuurlijke hoor en wederhoor niet in het rapport op te nemen maar door dat anders te organiseren. Laat het College van GS bijvoorbeeld op het rapport reflecteren tijdens een commissie- of plenaire Statenvergadering. Overweeg bij ieder rapport welke vorm het beste past. Dat kan per provincie variëren.

4.1 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Onze reactie laten we afhangen van de reactie op deze aanbeveling in de vier provincies. Wij zijn voorstander van bestuurlijk wederhoor, omdat we het gepast vinden om de beoordeelde als eerste te laten reageren. Daarnaast is het nawoord een middel om PS (extra) te wijzen op relevante zaken van het onderzoek. We zijn echter ook bereid om een andere vorm van bestuurlijk wederhoor uit te proberen. We wachten daarom de discussie hierover en de provinciespecifieke wensen af. De Rekenkamer Oost-Nederland heeft sinds 2011 geen bestuurlijk wederhoor meer toegepast. Hun nieuwe werkwijze wordt momenteel geëvalueerd, de resultaten zijn dit najaar beschikbaar. Wij adviseren PS kennis te nemen van de ervaringen in Gelderland en Overijssel.

4.2 Aanbevelingen aan de Rekenkamer / Discussiepunt voor de Statenleden

4.2 Heroverweeg de opzet van de persberichten. De Rekenkamer heeft weliswaar een rol in de publieke verantwoording, de vraag is of die langs deze lijn invulling dient te krijgen en het juiste effect sorteert. Beperk de persberichten in elk geval sec tot de bevindingen.

4.2 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling hebben we al overgenomen. Over de recente publicaties van de onderzoeken 'Nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering' van de provincie Zuid-Holland, het vervolgonderzoek Groene Hart en het onderzoek 'Investeringsprogramma Flevoland-Almere (IFA)' hebben we geen separaat persbericht meer uitgebracht. Van onze publicaties maken we ook al een zogenoemde 5-minuten-versie, die een beknopte selectie van letterlijk overgenomen relevante delen van het rapport bevat. Onze meest recente rapporten hebben we incl. deze 5-minuten-versies bekend gemaakt via onze website en twitter. De media hebben een bericht van publicatie ontvangen.

Conclusie 5

De instrumentele doorwerking van de Rekenkamer is hoog. De conclusies en aanbevelingen worden in de regel overgenomen door GS en door de organisatie uitgevoerd. Zo bezien draagt de Rekenkamer bij aan het verbeteren van het provinciaal bestuur. De toegevoegde waarde van de Rekenkamer wordt door het merendeel van de Statenleden dan ook onderschreven.

De conceptuele doorwerking kan geoptimaliseerd worden. De lessen uit de rekenkamerrapporten vinden geen bredere toepassing dan het onderzochte onderwerp en inhoudelijke debatten over de rapporten vinden nauwelijks plaats. De vraag is overigens wel of dit de Rekenkamer is aan te rekenen.

De rapporten van de Rekenkamer zijn openbaar en worden besproken in PS. Een ieder kan daar kennis van nemen. In die zin draagt de Rekenkamer bij aan de publieke verantwoording.

5.1 Aanbeveling aan de Rekenkamer

5.1 Het vergroten van de conceptuele doorwerking kan mogelijk worden gestimuleerd door een andere vorm van bestuurlijk hoor en wederhoor. Daarvoor hebben we eerder een aanbeveling opgesteld.

5.1 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Zie onze reactie bij aanbeveling 4.1

5.2 Aanbeveling aan de Statenleden

5.2 Verder staan vooral de Statenleden zelf hiervoor aan de lat. In onderlinge debatten en gesprekken met de Rekenkamer kunnen zij verkennen op welke wijze dit is te realiseren, wat de wederzijdse verwachtingen zijn en hoe de Rekenkamer dit kan faciliteren. Betrek daarbij expliciet de leden van de Programmaraad en de griffiers. Op de mogelijke rol van de Programmaraad gaan we later in.

Conclusie 6

De positionering van de Rekenkamer is sterk verbeterd de afgelopen jaren. De Rekenkamer is dichterbij de Statenleden toegekomen en heeft periodiek – los van lopende onderzoeken – contact met bestuurders en de ambtelijke top. Toch blijft het – gegeven de onafhankelijke positie van de Rekenkamer – zoeken naar de optimale lijn van verantwoording richting PS. Ook het vinden van de balans tussen onafhankelijkheid en betrokkenheid richting bestuur en ambtelijke organisatie is een belangrijke opgave.

In de relatie PS – Rekenkamer valt nog veel winst te boeken. De rol van de Rekenkamer daarin is echter beperkt. Het instituut loopt in onze optiek tegen de grenzen aan van wat redelijkerwijs mogelijk is en verwacht mag worden. Dit neemt niet weg dat de Rekenkamer met nog meer begrip kan opereren en de aansluiting verder kan versterken door de dialoog met Statenleden te blijven zoeken. De grootste winst is echter te behalen bij de Statenleden zelf. Ook van hen mogen inspanningen verwacht worden om de Rekenkamer optimaal te laten functioneren. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het zich verdiepen in de (on)mogelijkheden van het instituut, aandragen van suggesties en het scherper reflecteren op de conclusies en aanbevelingen.

Richting bestuurders en ambtelijke organisatie kunnen de banden verder worden aangehaald. Door bewuster de bestuurlijke en organisatorische belangen een plaats te geven in de afwegingen kan de Rekenkamer haar positionering verder versterken.

6.1 Aanbeveling aan de Rekenkamer

6.1 Blijf investeren in de relatie met PS. Zoek naar een wijze om niet alleen financieel maar periodiek (bijvoorbeeld tweejaarlijks) ook inhoudelijk samen te reflecteren op de onderwerpkeuze, de onderzoeksopzetten, wijze van rapporteren, de opstelling en het functioneren van de directeur-bestuurder.

6.1 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we over. De bestuurder-directeur zal twee maal per jaar verantwoording afleggen over de prestaties en producten: in het voorjaar aan de hand van de jaarstukken en in het najaar aan de hand van de actuele begroting. Dit gebeurt in een mondelinge toelichting op de P&C-stukken in een nader met de vier provincies af te spreken gremium.

Daarnaast bespreekt de bestuurder-directeur enkele malen per jaar relevante beleidszaken met een externe feed backgroep.

6.3 Aanbeveling aan de Rekenkamer

6.3 Zoek actief het College van GS en de ambtelijke organisatie op. Neem hun input en belangen serieus zonder de eigen onafhankelijkheid uit het oog te verliezen.

6.3 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we over. In de vier provincies bestaan al verschillende overlegmomenten op het niveau van GS en de ambtelijke organisatie. Die zullen worden gestructureerd en geïntensiveerd.

6.2 Aanbeveling aan de Statenleden

6.2 De Programmaraad heeft een belangrijke rol in deze. Dit vraagt wel om een wezenlijk andere rolinvulling en tijdsbesteding van de leden. Wij zien voor hen een belangrijke taak in de periodieke reflectie op het instituut 'rekenkamer' in zijn algemeenheid en het functioneren van de directeur-bestuurder in het bijzonder. Voor dat laatste ligt een speciaal overleg van de Programmaraad waarvoor iedere provincie een programmaraadslid afvaardigt in de rede. Dit betekent overigens dat de gemeenschappelijke regeling aanpassing behoeft.

Conclusie 7

In lijn met de vorige evaluatie stellen we vast dat de Rekenkamer door de afzonderlijke provincies wordt gewaardeerd, zinnige taken verricht en niet excessief veel geld kost. Aan de andere kant is de efficiëntie niet optimaal. De organisatie is topzwaar, de bezetting is gemiddeld genomen te laag en de nadruk op kwaliteit en volledigheid in de onderzoeken slaat soms door waardoor de inspanningen niet meer in verhouding staan tot de opbrengsten.

7.1 Aanbevelingen aan de Rekenkamer

7.1 Neem de onderzoeksprocedure onder de loep. Zorg voor een balans tussen zorgvuldigheid en meeropbrengst. Daarbij gaat het niet alleen om de diepgang en volledigheid van de onderzoeken maar ook om de waarborgen die in de procedure zijn ingebakken. Bepaal van geval tot geval of de procedures van 'a-tot-z' doorlopen moeten worden en wat een reële tijdsbesteding per onderdeel is.

7.1 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we over. Het onderzoeksproces wordt efficiënter ingericht door verkorting van de lijnen. Daarbij wordt de kwaliteit geborgd door het structureel organiseren van feed back op het onderzoeksproces.

7.2 Aanbevelingen aan de Rekenkamer

7.2 Zoek naar praktische aanknopingspunten om het directe bezettingspercentage van het uitvoerend apparaat van de rekenkamer te verhogen. Denk daarbij aan een andere inrichting van de werkprocessen zodat de interne afstemming minder tijd kost en de verhouding tussen leidinggevend en uitvoerend personeel meer in balans wordt gebracht. Hanteer daarbij een brede blik en neem ook de externe processen mee (bijvoorbeeld de aanwezigheid bij overleggen en vergaderingen).

7.2 Reactie Randstedelijke Rekenkamer

Deze aanbeveling nemen we over. We vinden het jammer dat in de presentatie van de gegevens door Berenschot onvoldoende naar voren komt dat het management verantwoordelijke taken op het gebied van de bedrijfsvoering verricht. Dit betreft weliswaar *indirect productieve* uren, maar zeker geen *inproductieve* uren. Dat neemt niet weg dat de aansturing van het onderzoek efficiënter kan door het verkorten van de aansturinglijnen. Onze organisatie is volwassen. Het huidige organisatiemodel past bij een groeiperspectief, dat is niet (meer) aan de orde. De bestuurder heeft daarom het voornemen tot reorganisatie.

Hierbij worden de vier zienswijzen in beschouwing genomen, die de provincies hebben gegeven bij de concept begroting 2014. PS van Noord-Holland zagen geen reden voor een zienswijze (d. d. 18 juni 2013). PS van Zuid-Holland stemden in met de begroting 2014, omdat "samenvattend kan worden geconcludeerd dat de met de Programmaraad gemaakte afspraken over het onderzoeksprogramma en de financiën zijn opgenomen in de conceptbegroting 2014" (d.d. 26 juni 2013) . De zienswijze van PS Utrecht luidt: "Gebaseerd op een op 27 juni 2011 aangenomen motie, waarin wordt opgeroepen de provinciale bijdragen aan de Randstedelijke Rekenkamer te verlagen in lijn met de korting die de provincies ondergaan vanuit het provinciefonds, de in 2012 door de ChristenUnie afgelegde stemverklaring bij de behandeling van de Begroting 2013 van de Randstedelijke Rekenkamer en op basis van het recent uitgebrachte evaluatierapport van Berenschot, dient de provincie Utrecht

als zienswijze in dat de Randstedelijke Rekenkamer haar begroting zou moeten matigen en zou moeten bezuinigen door onder meer de ambtelijke top af te slanken.” (d.d. 2 juli 2013).

PS van Flevoland besloten een zienswijze in te dienen met de volgende toelichting:

- A. Provinciale Staten van Flevoland in een motie van 29 juni 2011 hebben aangegeven te komen tot een verlaging van de provinciale bijdrage van 20% voor de Randstedelijke Rekenkamer;
- B. Overleg met de andere drie deelnemende provincies in de gemeenschappelijke regeling nog niet geleid heeft tot een structurele verlaging van de provinciale bijdragen;
- C. Het bureau Berenschot de gemeenschappelijke regeling van de Randstedelijke Rekenkamer heeft geëvalueerd en dat de resultaten daarvan na de zomer (4 september) in Provinciale Staten worden behandeld;
- D. Provinciale Staten van Flevoland in september bij de behandeling van het evaluatierapport nadrukkelijk ook de relatie met de inhoudelijke taken van de Randstedelijke Rekenkamer, de aanbevelingen in het rapport en de hiervoor genoemde motie zullen betrekken.” (d.d. 3 juli 2013)

In de zienswijzen van Flevoland en Utrecht wordt verwezen naar hun moties bij onze begroting 2012. Naar aanleiding van die moties is op initiatief van de Randstedelijke Rekenkamer de in de Gemeenschappelijke Regeling bepaalde externe evaluatie een jaar eerder uitgevoerd en is sinds 2012 de indexatie achterwege gelaten. Het op gelijk niveau houden van de begroting beperkt de financiële ruimte voor de Randstedelijke Rekenkamer, omdat de salariskosten toenemen vanwege niet te beïnvloeden factoren, zoals de stijging van sociale premies en pensioenlasten én periodieke verhogingen van medewerkers die nog niet het maximum van de schaal hebben bereikt. Dit is binnen de begroting gecompenseerd door het budget voor externe inhuur te verlagen van ca. € 200.000 (in 2012) naar ca. € 50.000 (in 2014). De financiële ruimte van de Randstedelijke Rekenkamer is dus de facto inmiddels afgenomen met ca. 10% en er is relatief weinig budget meer om noodzakelijke externe materiedeskundigheid in te huren.

In de opinieronde van de provincie Flevoland op 3 juli jl. is aangegeven dat vanuit de eigen verantwoordelijkheid van de Randstedelijke Rekenkamer voor de begroting 2014 deze kan worden betrokken bij de uitkomsten van de nog volgende discussie over de evaluatie in september en later. Het is een uitdaging voor de Randstedelijke Rekenkamer om met de vier verschillende zienswijzen rekening te houden, waarbij de zienswijze van PS Utrecht expliciet ingaat op een enkel aspect van de evaluatie, terwijl de behandeling ervan in de vier provincies nog zal plaatsvinden.

Bovenstaande overwegende wordt met de voorgenomen reorganisatie een structureel extra bezuiniging nagestreefd van per saldo 5%. Daarbij wordt beoogd de structurele kosten voor de eigen onderzoeksorganisatie te verlagen en het budget voor inhuur van materiedeskundigheid weer iets te verhogen. De financiële ruimte van de Randstedelijke Rekenkamer neemt dus ten opzichte van de Ausgangssituatie van 2011 op basis van de voorgenomen reorganisatie af met in totaal 15%.

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is bij de oprichting rechtspositioneel ondergebracht bij de provincie Flevoland. In overleg met de provinciesecretaris en de afdeling P&O van Flevoland zullen met de grootst mogelijke zorgvuldigheid de benodigde stappen voor een reorganisatie gezet gaan worden. Daarbij hoort vanzelfsprekend ook betrokkenheid van de OR/Personneelsvertegenwoordiging. De termijn waarop de beoogde reorganisatie geëffectueerd kan worden is daarmee afhankelijk van de benodigde tijd voor de verschillende stappen.

Om zo'n structurele efficiëncyslag te kunnen realiseren zijn incidentele uitgaven nodig voor de beoogde reorganisatie in verband met de kosten van het Sociaal statuut van de provincie Flevoland, dat van toepassing is voor ons personeel. De Randstedelijke Rekenkamer heeft geen eigen vermogen, waaruit dit kan worden opgevangen. Om het risico van de voorgenomen reorganisatie financieel te dekken is een bijdrage van de vier deelnemende provincies noodzakelijk, die overeenkomt met de raming van de provincie Flevoland.

Conclusie 8

De rolopvatting van de Programmaraad is in de praktijk beperkter dan wat uit de Verordening naar voren komt. De huidige Programmaraad beperkt zich tot de advisering op de onderzoeksprogrammering. Een logische afbakening van het takenpakket gezien de beperkte vergaderfrequentie.

Ook de zichtbaarheid van de Programmaraadsleden binnen de eigen Staten is niet optimaal waardoor het functioneren als 'linking pin' onvoldoende uit de verf komt.

8.1 t/m 8.3 Aanbevelingen aan de Statenleden / Programmaraad

8.1 Definieer en expliciteer de ambassadeursfunctie. De verwachtingen over de invulling van deze rol verschillen sterk tussen de Rekenkamer en de Programmaraadsleden. Licht daarom – in samenspraak met PS en de Rekenkamer – het takenpakket door en beoordeel de haalbaarheid ervan. In onze optiek heeft de Programmaraad een belangrijke rol bij de reflectie op het instituut Rekenkamer (zie hiervoor de eerdere aanbevelingen), de onderwerpkeuze, de opzet van de onderzoeken, het voorbereiden van de behandeling van de rapporten en het aanjagen van het politieke debat. Een provinciespecifieke aanpak en gerichte inspanningen van de Programmaraadsleden liggen daarbij voor de hand. De zichtbaarheid van de leden en hun inhoudelijke kennis van het opereren van de Rekenkamer moet met andere woorden worden vergroot.

8.2 Mocht de Programmaraad deze rollen niet waar kunnen maken, beleg ze dan elders. Borg dan bijvoorbeeld de inhoudelijke inbreng op de onderzoeksopzetten en de rapporten langs andere lijnen (wellicht via klankbordgroepen).

8.3 Het is zowel aan de Rekenkamer als aan de Programmaraad om bovenstaande punten te vertalen in aanpassingen van de Verordening en die aan de afzonderlijke staten voor te leggen.